

[Svend Auken]

»Hvordan vurderer regeringen Jernets arbejdsgiverforenings beslutning om, at virksomhederne frit kan overskride lønrammerne på 2 pct. og 1,5 pct. i overenskomstperioden, hvis der foreligger produktivitetstigninger?«

Skriftlig begrundelse

Jernets arbejdsgiverforening har med fuld tilslutning fra Dansk Arbejdsgiverforening meddelt sine medlemsvirksomheder, at de kan gå ud over den fastsatte lønramme i overenskomstloven i tilfælde af stigende produktivitet. Denne mulighed for lønforhandlinger ud over rammerne i takt med produktivitetstudvidelse er tilsyneladende ikke forudsat i overenskomstloven. Derfor er det vigtigt at vide, om regeringen deler det synspunkt, at lønrammerne for den private sektors vedkommende mere bærer præg af en hensigtsberklæring. Det er også vigtigt at vide, om de beregninger over overenskomstindgrebets virkninger, der er foretaget i finansministeriet og det økonomiske råd, har taget hensyn til, at den faktiske lønudvikling kan blive væsentlig kraftigere end de 2 og de 1,5 pct.

Svend Auken (S):

Jeg har stillet spørgsmålet til statsministeren og håber i dag at kunne få et klart svar i lyset af de meddelelser, som Jernets arbejdsgiverforening, som jo er den største forening under Dansk Arbejdsgiverforenings område, har givet om den såkaldte 2 pct.s ramme i overenskomstloven.

På Jernets arbejdsgiverforenings generalforsamling fik man at vide, at man kunne overskride denne 2 pct.s ramme ved større præstationer på eksisterende akkorder, ved indførelse af nye produktivitet fremmende lønsystemer eller blot ved overgang fra tidløn til produktivitet fremmende systemer.

Efterfølgende har den konservative ordfører, hr. Gammelgaard, taget afstand fra denne udlægning af overenskomstloven, og statsministeren har, så vidt jeg forstår det, prøvet at mægle mellem de to parter i sagen. Nu synes jeg, folkettinget har krav på at få at vide: hvordan forholder det sig egentlig med fortolkningen af denne 2 pct.s ramme?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Må jeg først svare, at det naturligvis aldrig har været hensigten med overenskomstloven

at hindre, at virksomheders medarbejdere kunne øge deres indtjening gennem en forøget arbejdsindsats. Det har vi alle vidst hele tiden. Men i øvrigt vil jeg gerne svare ved at referere, hvad Jernets formand, Vagn Aage Jensen, sagde på den nævnte generalforsamling den 18. april om den kommende og den forløbne overenskomstperiode. Han sagde:

»Vi nåede i fællesskab det mål, vi satte os. Lønudviklingen i jernindustrien holdt sig under 4 pct. både i 1983 og 1984.

Men jeg kan garantere, at vi kan få endnu bedre år i dansk jernindustri, når vi holder den lønramme på henholdsvis 2 og 1½ pct., som folkettinget har vedtaget for de næste to år.

Hvis vi ikke overholder den lønramme, folkettinget har vedtaget, er vi selv årsag til nye, skadelige økonomiske indgreb fra regering og folketing.

Da vi besluttede os for en lønramme på 4 pct., mødte vi megen skepsis. Skeptikerne troede simpelt hen ikke, vi kunne holde lønudviklingen på 4 pct. Det lykkedes som bekendt, og jeg vil sige til dem, der nu er skeptiske over for en lønramme på 2 pct.: det kan også lykkes.«

Det var formandens ord på Jernets generalforsamling, og jeg synes, det er en klog og en fornuftig fremstilling, som jeg fuldt ud kan tilslutte mig.

Svend Auken (S):

Det kan godt være, at det, som Jernets formand har sagt på sin generalforsamling, var fornuftigt, men jeg kan ikke sige, at statsministeren på nogen måde prøvede at besvare det spørgsmål, jeg har stillet. Spørgsmålet lyder: »Hvordan vurderer regeringen Jernets arbejdsgiverforenings beslutning om, at virksomhederne frit kan overskride lønrammerne på 2 pct. og 1,5 pct. i overenskomstperioden, hvis der foreligger produktivitetstigninger?« Kan de eller kan de ikke efter statsministerens vurdering gøre dette? Og hvis de kan gøre det, hvor langt kan de så gå op?

Regeringen har selv i finansredegørelsen peget på, at man forventer produktivitetstigninger på 4½ pct. i fremstillingserhvervene i 1985 og 1986. Kan man så gå op til de 4½ pct.? Og gælder den samme ret også for de øvrige arbejdsmarkedsområder? Kan eksempelvis de offentligt ansatte ved at øge deres